

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 108/2021-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Karkó, s. r. o., Sad na Studničkách 1029/32, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 15U/2/2014 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 15U/2/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Žilina **prikazuje** v konaní vedenom pod sp. zn. 15U/2/2014 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Okresný súd Žilina **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **450,28 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 108/2021 zo 4. februára 2021 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú ústavnému súdu 28. decembra 2020, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka navrhuje uložiť príkaz okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznať primerané finančné zadostučinenie 20 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že pred okresným súdom sa viedlo konanie o vydanie „úschovy – ██████████ zložených peňažných prostriedkov“ vo výške 2 160 712,65 eur (ďalej len „peňažné prostriedky“). Sťažovateľka bola v čase zloženia peňažných prostriedkov označená ako jedna z možných príjemcov úschovy. Po zložení peňažných prostriedkov do súdnej úschovy sťažovateľka podala na okresnom súde návrh voči všetkým trom zvyšným tvrdeným príjemcom – žalovaným ██████████, ██████████, ██████████ (ďalej aj „príjemca 2“), ██████████, ██████████, ██████████ (ďalej aj „príjemca 3“), ██████████, ██████████, ██████████ (ďalej aj „príjemca 4“), na nahradenie ich súhlasu s vydaním úschovy v prospech sťažovateľky. V konaní vedenom pred okresným súdom sp. zn. 18Cb/271/2017 bola sťažovateľka v celom rozsahu úspešná. Okresný súd nahradil súhlas žalovaných v rade 1 až 3 s vydaním úschovy v prospech sťažovateľky.

3. Rozsudok okresného súdu č. k. 18Cb/271/2017 zo 16. mája 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/207/2019 z 27. mája 2020 nadobudol právoplatnosť 19. júna 2020. Proti rozsudku krajského súdu podali 3. augusta 2020 „žalovaní ██████████ dovolanie s návrhom na odklad vykonateľnosti“. Podľa sťažovateľky „do dnešného dňa o ňom nebolo rozhodnuté“.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ďalej uviedla, že «Po zložení peňažných prostriedkov do súdnej úschovy podali aj zvyšní traja možní príjemcovia jednotlivo návrh na súd o nahradenie súhlasu sťažovateľa s vyplatením tých istých peňažných prostriedkov z úschovy. Tieto konania nie sú do dnešného dňa skončené (ani na súde prvého stupňa, nakoľko bolo prerušené do skončenia vyššieho označeného konania, kde o to isté žiadal proti všetkým zvyšným možným príjemcom úspešne sťažovateľ ██████████). Vzhľadom k tomu, že sa jedná o nahradenie súhlasu s vydaním toho istého plnenia, len „opačnom garde“, teda neúspešní žalovaní z právoplatne skončeného iného konania sú žalobcovia v týchto zvyšných konaniach a úspešný žalobca v právoplatne skončenom konaní o nahradenie súhlasu s vydaním tých istých peňazí je v týchto konaniach žalovaným (konania pred Okresným súdom Žilina č. kon. 25C/26/2017, 10Cb/53/2017 a 10Cb/25/2017), jedná sa o prekážku už rozhodnutej veci a v týchto konaniach už žalobcovia nemôžu byť úspešní, nakoľko v tejto veci už bolo v inom konaní právoplatne rozhodnuté (§230 Civilného sporového poriadku).».

5. Okrem iného sťažovateľka uviedla, že predseda okresného súdu sťažnostiam sťažovateľky na postup súdu nevyhovel a skonštatoval, že „okresný súd nemusí rešpektovať právoplatné rozhodnutie iného senátu toho istého súdu...“. Sťažovateľka uviedla, že okresný súd nevydal žiadne rozhodnutie vo veci, a to po dobu viac ako 6 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti súdom nahradeného súhlasu s vydaním peňažných prostriedkov z úschovy, pričom sťažovateľke do dnešného dňa neboli peňažné prostriedky zo súdnej úschovy vydané.

II.

6. Okresný súd vo svojom vyjadrení uviedol, že v konaní priebežne koná, avšak z dôvodu, že vo veci pred okresným súdom sp. zn. 18Cb/271/2017 bolo podané dovolanie a návrh na odklad právoplatnosti, nebolo možné sťažovateľke predmet úschovy vydať. Okresný súd uviedol, že „vydaniu predmetu zo súdnej úschovy ešte predchádza vydanie uznesenia o vydaní predmetu úschovy, s vysokou pravdepodobnosťou by príjemca 3 a príjemca 4 podali proti tomuto uzneseniu odvolanie a súd by finančné prostriedky nemohol vydať“. Okrem iného uviedol, že vydaniu bránia aj konania pod sp. zn. 10Cb/25/2017, 10Cb/53/2017 a 25C/26/2017, ktoré zatiaľ nie sú skončené. V konaní sp. zn. 10Cb/25/2017 vzal žalobca žalobu späť (1. marca 2021) a sťažovateľka sa k späťvzatiu dosiaľ nevyjadrila. V konaní sp. zn. 10Cb/53/2017 je nariadený termín pojednávania na 11. máj 2021 a v konaní sp. zn. 25C/26/2017 sa rozhoduje o zmene žaloby na nahradenie prejavu vôle na vydanie sumy z úschovy 1 002 400,20 eur. Okresný súd žiada z uvedených dôvodov sťažnosť odmietnuť ako nedôvodnú.

7. Sťažovateľka vo svojom ďalšom podaní uviedla, že okresný súd nerešpektuje právoplatné rozhodnutie, ktoré je podkladom pre rozhodnutie o vydaní peňazí zo súdnej úschovy. Sťažovateľka odmieta tvrdenie okresného súdu, že účastníci konania by pravdepodobne podali proti uzneseniu o vydaní peňazí z úschovy odvolanie. Okrem iného sťažovateľka uviedla, že je v konaní aktívna a okresný súd jej neoprávnene zadržáva peniaze, ktoré jej podľa zmluvy o dielo právom prináležia. Sťažovateľka okresnému súdu vytyka zdĺhavé právne posúdenie, ktoré trvá viac ako sedem rokov.

III.

8. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu (II. ÚS 32/02).

10. Rozhodovanie o úschove spravidla nebýva zložitým. Vo veci sťažovateľky je konanie procesne komplikované z dôvodu iných nerozhodnutých súdnych konaní s tendenciou relativizovať uplatnené právo sťažovateľky a ktoré na seba skutkovo a právne nadväzujú. V správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania.

11. Z chronológie úkonov vyplýva, že od nápadu veci 21. marca 2014 do podania ústavnej sťažnosti 28. decembra 2020 vec nie je právoplatne skončená. Celková doba konania trvá viac ako sedem rokov. Ústavný súd pri tejto dĺžke konania nemá dôvod na odklon od judikatúry, podľa ktorej ak nečinnosť súdu charakterizuje konanie ako celok, nemá význam hodnotiť sporadické úkony súdu (II. ÚS 200/05, I. ÚS 398/08, IV. ÚS 60/09, I. ÚS 76/09, I. ÚS 289/2010).

V súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu (III. ÚS 243/2017, III. ÚS 451/2017, II. ÚS 481/2017) v prípadoch extrémnych prieťahov v konaní dochádza k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov už samotnou dĺžkou súdneho konania.

IV.

12. Neodôvodnená nečinnosť všeobecného súdu, resp. jeho neefektívna činnosť v zásade vecne nepatrí pod ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže podľa systematiky ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti veci ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nevyhovet. Vo vzťahu k ostatným referenčným normám, berúc zreteľ na podstatu dotknutých práv sťažovateľky, deklaroval ich porušenie.

13. Z vyjadrenia okresného súdu nevyplývajú priaznivé vyhliadky na vybavenie veci, a preto tiež uložil príkaz okresnému súdu vo veci konať (čl. 127 ods. 2 ústavy) bez priznania relutárnej satisfakcie. Deklarácia porušenia základných práv, ako aj náhrada trov konania implicitne zahŕňajú aj satisfakčný prvok (I. ÚS 70/2012).

14. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 177 eur, režijný paušál v sume dvakrát po 10,62 eur spolu s 20 % DPH. Ústavný súd sťažovateľke za vyjadrenie k vyjadreniu okresného súdu nepriznal náhradu trov konania, pretože neobsahovala nové skutočnosti. Celková hodnota náhrady trov právneho zastúpenia tak predstavuje sumu 450,28 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu